Dosarul nr. 3-4780/2024
2-24125004-12-3-04112024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

19 martie 2026 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
În componența:
Președintele ședinței, judecător Cristina Panfil
Grefier Eugenia Dîrțu

examinând în ședință de judecată publică, cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de Paladiciuc Daniel către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului Chișinău și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana, terț Paladiciuc Oxana privind anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată.

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces:

La data de 04 noiembrie 2024, Paladiciuc Daniel s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ (concretizată ulterior) către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului Chișinău și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana privind anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin Deciziile Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău, reclamantul a fost privat de petrecerea timpului cu copilul său minor, în egală măsură ca și mama acestuia. Aceasta s-a reflectat prin afectarea ritmicității interacțiunilor emoționale copil/tată și excesive copil/mamă. Relații care s-au răsfrâns negativ și complex asupra dezvoltării minorului *****, care continuă să fie martorul unor conflicte părintești, provocate insistent și periodic de Paladiciuc Oxana. Conflict care se reflectată în comportamentul minorului prin, disciplină precară la școală și extrașcolar, oboseală și refuzul exagerat de îndeplinire a sarcinilor școlare, agitație, frică de abandon cu somn insuficient, treziri nocturne frecvente, probleme de digestie cu intervenții medicale, incidente cu traumatizări. Mai mult în, această perioada de indecizie și după Deciziile DPDC copilul a fost un mare timp instruit de mama să răspundă în favoarea acesteia cu texte insuflate, control digital prin telefonul copilului asupra locației când este cu tata, atitudini răzbunătoare preluate de la mama. Toate acestea fiind contrar naturii copilului obișnuite sa petreacă timpul cu ambii părinți în mod egal, așa cum se obișnuia în ultimii ani.

Susține că, deciziile Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău nr.43/1 din 31.07.2024, nr. 46/2 din 07.08.2024 și 46/3 din 07.08.2024, contravin prevederilor legale și sunt pasibile anulării din următoarele raționamente.

Prin Decizia Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău nr.43/1 din 31.07.2024 pct.2 s-a decis aprobarea programului de întrevederi cu copilul *****, cu tata, cet. Paladiciuc Daniel: • în zilele de luni ale fiecărei săptămâni: de la ora 17.00, pînă la ora 19.00; • în zilele de miercuri ale fiecărei săptămâni: de miercuri, ora 17.00, pînă la ora 19.00; • în săptămânile impare ale anului: vineri, de la ora 17.oo, pînă duminică, la ora 17.00; • Pe perioada vacanțelor de vară:-01 iunie- 15 iunie; 01 iulie- 15 iulie; 01 august- 15 august.

Potrivit pct.9 al Deciziei Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău nr.43/1 din 31.07.2024 "...în cazul dezacordului sau nerespectării prezentei Decizii, părțile își rezervă dreptul să o conteste, conform art. 165 alin.1 din Codul Administrativ al Republicii Moldova, printr-o cerere prealabilă de pusă în cadrul DPDC Ciocana sau DGPDC, în termen de 30 zile sau, ulterior, în cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, str. Kiev, nr.3".

Astfel, reducând esențial timpul copilului petrecut cu tata, nefiind de acord cu DPDC Ciocana nr.43/1 din 31.07.2024, reclamantul s-a adresat la data de 05.08.2024 cu o cerere prealabilă solicitând revizuirea Deciziei nr.43/1 la care prin decizia DPDC Ciocana nr.46/2 din 07.08.2024, în rezultatul cererii prealabile depuse, s-a decis: • admiterea parțială a cererii prealabile nr.-187/2/24 din 05.08.2024; • Se completează pct.2 din Decizia nr.43/1 din data de 31.07.2024: „Pe perioada vacantelor de toamnă, iarnă si primăvară, vacantele vor fi divizate în părți egale de către părinți: - în anii impari - prima jumătate a vacantei; - în anii pari - a doua jumătate a vacantei.

Potrivit prevederilor art. 165 alin. (2) din Codul Administrativ „Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiției".

Atragem atenția că DPDC Ciocana în Decizia sa nr.46/2 din 07.08.2024 nu a indicat informația cu privire la căile de atac.

Astfel reclamantul la data de 12.09.2024 s-a adresat în adresa Direcției Generale pentru Protecția drepturilor Copilului cu o cerere prealabilă cu privire la anularea Deciziei nr.46/2 din 07.08.2024 cu emiterea unei noi decizii prin care să fie împărțit timpul petrecut cu copilul în mod echitabil pentru ambii părinți.

Menționează că, până la data depunerii cererii Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului nu s-a expus asupra cererii prealabile din 12.09.2024 depusă împotriva Deciziei DPDC sectorul Ciocana nr.46/2 din 07.08.2024, lăsând-o fără examinare.

Prin aceiași cerere prealabilă din 12.09.2024 reclamantul a solicitat și anularea Deciziei DPDC sectorul Ciocana nr.46/3 din 07.08.2024, care în viziunea reclamantului este o decizie ilegală și abuzivă, dublînd Decizia DPDC sectorul Ciocana nr.46/2 din 07.08.2024.

Atragem atenția că, reclamantul Paladiciuc Daniel și nici reprezentantul nu au fost antrenați în perioada 05.08.24-07.08.24 și nu i s-a oferit dreptul de a participa la ședințele DPDC

Ciocana pe marginea contestării deciziilor vizate, prin care i s-a încălcat grav dreptul la apărare și opinie. În perioada 06.08.24-22.08.24 Paladiciuc Daniel și fiul ***** au fost plecați peste hotare în vacanța planificata, lucru despre care DPDC Ciocana a fost informată în P 187/1/24 din 29.07.24.

Prin răspunsul DPDC sectorul Ciocana nr.P-187/6/24 din 19.09.2024 cererea prealabilă nr.1771 din 12.09.2024 cu privire la anularea Deciziilor DPDC Ciocana nr.46/2 din 07.08.2024 și 46/3 din 07.08.2024, făcându-se referire doar la p.9 din Decizia DPDC Ciocana nr.46/3 din 07.08.2024, a fost respinsă ca fiind depusă tardiv.

Astfel, la data de 07.08.2024 Comisia pentru protecția copilului a DPDC Ciocana a emis Deciziile nr.46/2 și 46/3 din aceiași dată, Decizii care au fost recepționate de către reclamant la data de 14.08.2024 prin intermediul poștei electronice.

Urmare a faptului aflării reclamantului în perioada respectivă (06.08.2024 - 22.08.2024) în concediul de odihnă planificat, în afara țării (copiei pașaportului anexat la dosarul administrativ), fiind cu acces limitat la rețeaua de internet (poșta electronică), deciziile contestate au fost recepționate pe 14.08.2024, fapt confirmat prin emailul expediat în adresa DPDC Ciocana prin poșta electronică, ca mesaj recepționat.

La data de 12.09.2024, Paladiciuc Daniel a înregistrat în cancelaria DGPDC cu nr.1771 cererea prealabilă asupra deciziilor nr.46/2 și 46/3 din 07.08.2024.

La data de 19.09.2024 cu nr.P-187/6/24 pe poșta electronică reclamantul a recepționat răspunsul la cererea prealabilă cu nr.1771 cererea prealabilă doar asupra deciziei nr.46/3 din 07.08.2024, prin care a fost anunțat despre neexaminarea cererii prealabile din motivul depunerii acesteia peste termenul de depunere prevăzut de art. 165 alin.1 Cod administrativ al RM. Dar nu și asupra deciziei nr.46/2 din 07.08.2024, fiind lăsată fără examinare.

Citează prevederile art. 165 alin.(1) Cod administrativ.

Susține că, faptul aflării reclamantului în afara țării, probat prin înscrisurile de ieșire și intrare din țară în pașaportul său, aflând-se în imposibilitatea accesării poștei electronice, având acces limitat la rețeaua de internet, argumentează faptul recepționării întârziate a deciziilor expediate la data de 12.08.2024.

Mai mult, prin mesajul din 14.08.2024 de confirmare a recepționării comunicării sau notificării deciziilor, expediat în adresa DPDC se confirmă faptul comunicării sau notificării actului administrativ individual defavorabil la data de 14.09.2024.

Astfel, luând în calcul faptul recepționării comunicării deciziilor contestate la data de 14.08.2024 și depunerii cererii prealabile la data de 12.09.2024, la o scadență de 29 zile, cererea prealabilă nr.1771 din 12.09.2024 a fost depusă de reclamantul Paladiciuc Daniel în interiorul termenului prevăzut expres de art. 165 alin.1 din Codul administrativ al RM.

Punctează asupra faptului interpretării eronate a legislației și cu greșeli esențiale intenționate în viziunea reclamantului, reieșind din răspunsul primit cu nr.P-187/6/24 din 19.09.2024, cu scopul de a lăsa neexaminată cererea prealabilă fiind invocate eronat încălcări de procedură și anume.

Potrivit art. 167 alin.(3) Cod administrativ al RM „Autoritatea publică emitentă soluționează cererea prealabilă în termen de 15 zile calendaristice. Prevederile art. 60 alin.(2)-(5) se aplică corespunzător”

Potrivit art. 60 alin.(2) Cod administrativ al RM „ Termenul general curge de la data înregistrării cererii de către autoritatea publică ierarhic superioară sau de cea de control”.

Astfel, cererea prealabilă a fost înregistrată la data de 12.09.2024 cu nr.1771 la DGPDC, iar din textul răspunsului din 19.09.2024 reiese că cererea prealabilă a fost înregistrată la data de 13.09.2024 cu nr. P-187/6/24, contrar faptului înregistrării la data de 12.09.2024 menționată expres cât fizic pe cererea prealabilă atât și la mențiunea înregistrării scrisorii de ieșire ca răspuns la cererea prealabilă din 12.09.2024.

Faptul redirecționării cererii prealabile și reînregistrării cu alt număr și altă dată mai târzie a cererii prealabile nu dă temei de a calcula termenul de contestare până la data reînregistrării acesteia, ori odată înregistrată cererea prealabilă în cadrul DGPDC la 12.09.2024, calcularea termenului de depunere a cererii prealabile urmează a fi până la data înregistrării primare.

Conform textului răspunsului „Conform art.65 alin.l din Codul Administrativ al Republicii Moldova, cererea prealabilă se depune în termen de 30 zile de la pronunțarea și notificarea actului administrativ”, contrar normei legale citate supra "...de la comunicarea sau notificarea actului administrativ...”

Astfel, făcând trimitere în aliniatul de mai jos din răspuns la cererea prealabilă, și anume la Decizia DPDC Ciocana nr.46/3 din data de 07.08.2024, care în caz de dezacord părțile o pot contesta în termen de 30 zile, eronat s-a calculat începutul curgerii termenului de contestare începând cu data de 07.08.2024 data pronunțării/emiterii actului administrativ individual defavorabil, după cum s-a interpretat art. 165 alin. (1) din Codul administrativ al RM în răspunsul vizat.

Reieșind din norma citată art. 167 alin.3 din Codul administrativ al RM cererea prealabilă se examinează în termen de 15 zile calendaristice, cu excepția cazurilor prevăzute la art.60 alin. 2-5 al aceleiași norme când termenul de examinare a cererii prealabile poate fi prelungit.

Astfel, cererea prealabilă depusă la 12.09.2024 era încă în interiorul termenului de examinare de contestare a Deciziei nr.46/3 din 07.08.2024, în a 29 zi de la comunicare/notificare. Iar pentru Decizia nr.46/2 termenul de contestare fiind un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ.

Astfel, la data de 26.09.2024, făcând referință asupra erorilor de calcul și de interpretare normativă admisă la emiterea răspunsului nr. P-187/6/24 din 19.09.2024, reclamantul s-a adresat către DGPDC cu o cerere prealabilă suplimentară pentru examinarea obiectivă a cerințelor înaintate.

La data de 03.10.2024 DPDC sectorul Ciocana prin răspunsul său cu nr. P-187/8/24 a lăsat cererea prealabilă suplimentară neexaminată, facându-se trimitere la art.80 alin.(3) Cod administrativ, cu conexarea acesteia la dosarul inițial, răspuns cu care reclamantul nu este categoric de acord.

Consideră că organul administrativ DPDC sectorul Ciocana nu a luat în calcul toate circumstanțele la emiterea actului administrativ cu privire la întocmirea programului de întrevederi cu copilul *****, fiind încălcate astfel drepturile părinților la petrecerea timpului cu copilul în mod echitabil, tatăl Paladiciuc Daniel fiind părintele defavorizat prin limitarea esențială a timpului alocat copilului.

Prin Deciziile contestate sau încălcat cu vehemență mai multe norme legale.

Potrivit Articolul 51 din Codul familiei: (2) Fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-și cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepția cazurilor cînd aceasta contravine intereselor copilului. (3) Copilul are dreptul la educație din partea părinților, la dezvoltarea capacităților intelectuale, la libertatea gîndirii și conștiinței, la apărarea demnității și onoarei. Oare un program stabilit de către DPDC care reduce timpul petrecut cu unul din părinți, nemotivat sau sub pretextul ”că va umbla cu lucrurile de la o casă la alta’* nu este rezonabilă, de altfel și la școală și la activități extrașcolare umblă cu lucruri, iar acest fapt încalcă drepturile copilului după cum sunt menționate mai sus!

Potrivit art. 58 din Codul Familiei, (1) Părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat. Este logic ca în cazul în care ambii părinți sau cum este cazul acesta, în care tata solicită respectarea principiului egalității de drepturi și obligații, autoritatea tutelară DPDC Ciocana se cuvine să încurajeze cu un program chibzuit ca ambii părinți să-și poată exercita drepturile în egala măsură! Și în primul rând timp petrecut pentru a menține atașamentul deja dezvoltat al copilului și de asemenea celelalte resurse financiare și educaționale.

Potrivit art.3 din Legea nr.370 Privind drepturile copilului interesul superior al copilului - asigurarea unor condiții adecvate pentru creșterea si dezvoltarea armonioasă a copilului, ținând cont de particularitățile individuale ale personalității lui și de situația concretă în care acesta se află”.

În acest sens consideră că un program echilibrat/predictibil și respectat favorizează dezvoltarea particularităților individuale ale copilului ce țin de situația concretă în care acesta se află. în acest caz, cu specificul și particularitățile părinților copilului, cu caractere, care muncesc și tot ce se observă, un program echitabil este absolut necesar și benefic în interesul superior a copilului dar și al părinților.

Conform Articolul 60 Codul familiei, (1) Părinții au dreptul și sânt obligați să-și educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separate”, susține idea că ambii părinți educă conform propriilor convingeri, iar în acest caz programul este punctul de bază unde convingerile părinților se cer sincronizate conform legii.

Ambii părinți au drepturi și obligații egale, iar stabilirea domiciliului cum prevede legea nu trebuie să fie și un motiv de discriminare între drepturile părinților, care au obligația să crească și să educe copilul, mai ales că în cazul acesta ambii dispun să ofere spațiu de domiciliu, mama în casa părinților ei, iar tata închiriază.

Părinții au decis de comun acord să trăiască separat, dar nu și de copil. Părintele cu care s-a (se va) stabili domiciliul nu are dreptul să trateze drept o pedeapsă sau răzbunare pornită

împotriva celuilalt părinte, care se reflectă în limitarea timpului de către DPDC Ciocana prin acordarea de privilegii mamei în detrimentul tatălui așa cum se reflectă în prezent în disproporționalitatea timpului petrecut în perioada școlară!

Sesizarea din 29.07.24 către DPDC nu a fost examinată ori acest lucru nu și-a găsit reflectare în Deciziile contestate, (43/1 din 31.07.24, 46/2 și 46/3 din 07.08.24) ori examinarea acesteia ar servi drept motiv pentru primirea unor Decizii obiective privind elaborarea programului de întrevederi.

Urmare a examinării obiective a tuturor circumstanțelor cazului, Programul de întrevederi cu copilul urmează a fi conceput astfel ca copilul să beneficieze de grija ambilor părinți în mod egal și urma a fi pliat cât mai aproape pe acordul deja stabilit între părinți în toamna anului 2023, care necesita doar ajustat.

În acest sens urmează de modificat punctul 2 din Decizie cu: ” în zilele luni a fiecărei săptămâni copilul să fie preluat de tata după ore școlare și dus la școală a doua zi dimineață” Argumentez că în acest fel se evită contatul direct de predare/preluare cu mama, care încă mai este conflictual, la care copilul continuă să fie expus.

Timpul petrecut cu tata recomandat în Deciziile din 31.07.24 și 07.08.2024 nu s-a cerut și nici nu s-a ținut cont de argumentele părinților cu privire la programul lor de activitate și programul copilului. De anul trecut școlar lunea copilul frecventează bazinul. La început de septembrie 2024 de la ora 18 00, deoarece mama a refuzat să-l ducă la 19 30 cum era anul trecut școlar. Plus din acest an continuă lecția de fluier în intervalul 17 00 -18 00. Pentru două ore de ”întrevedere” 1700-19 00 se creează o presiune de timp artificială și nu se poate planifica nici o activitate comună, care ar menține și întări legătura părinte copil.

Zilele de miercuri ale fiecărei săptămâni în anii precedenți au fost cu preluarea după orele școlare și dus la școală a doua zi dimineața. De ani de zile este singura zi pe săptămână special dedicată copilului când cu tata fac cumpărături cu implicarea copilului, fac teme, petrec timpul liber, comunică cu învățătoare, mentorii etc, ceea ce s-a reflectat si în evaluarea psihologică de relație bună tată fiu.

În săptămânile impare ale anului solicită preluarea vinerea după orele școlare nu la 17 00 și nu până până duminică ora 17 00 pentru că este incomod atât pentru pentru copil cât și pentru tată care e presat duminica să-l predea mamei. Oare din experiența anilor precedenți mama își ia sarcini de muncă fără limite ceea ce îi ocupa/ă nu doar ziua de lucru, dar și serile și weekendurile, cărândul prin diverse cabinete, instituții după ea. Precizează că anul trecut școlar chiar ea a declarat că este angajată în același timp cumulând la Finteh cu funcție de administrare, Agenția Națională de Cercetare și Dezvoltare Coordonator și la Tekwiil.

Angajarea Oxanei Paladicuc la Tekwiil după ce copilul a fost deja înscris la program afterscool Tekwiil reprezintă conflict de interes - serviciu mamei/beneficiar servicii prin copil. Evident că cu acest program supraîncărcat, tehnic mama nu are timp să dedice copilului, și apelează la diverse modalități de izolare pentru el gadgeturi, etc.

În weekendul impar duminica copilului îi este mai avantajos să rămână la tata să nu scurteze programul de weekend. Plus tata are abilități bune sau chiar mai bune de control și pregătire a copilului pentru a doua zi de scoală.

În plus deși experiența de anul trecut a fost marcată de activitatea after school robotica, preferată de copil a fost pusă vinerea la ora 17 00. Și în anul acesta mama s-a comportat premeditat și intenționat atacând atât nevoia tatălui de contact cu copilul cât și neglijând și Programul Deciziilor astfel ademenind copilul cu robotica a extins programul până la 18:20. Din acest motiv solicit să tratați acest exemplu ca relevant ca un model manipulator, în care este influențat/ademenit copilul. Tata este pus în situația, fie să respecte graficul Deciziei și să supere copilul refuzând robotica sau să conteste programul Deciziei comisiei care și așa l-a limitat în timp petrecut cu copilul. În contextul programului de marți și joi la Tekwiil are activități (lupte, arta vorbirii) pe care nu le agrează.

Perioada vacantelor de vară în lunile iulie si august au câte 31 zile să fie împărțit timpul echitabil, o lună 16 zile la mama si altă lună - 16 zile la tata.

De asemenea consideră important de inclus fraza că timpul vacanțelor poate fi modificat doar cu acordul scris a ambilor părinți, ținând cont de interesul copilului, dar cu respectarea numărului de zile destinat fiecărui părinte pe parcursul anului.

La punctul 3 din Decizie în cazul nerespectării programului din anumite motive întemeiate de reformulat explicit ”natura motivelor întemeiate”, anunțarea din timp despre schimbările parvenite, în special în timpul vacanțelor. Modificarea programului să poată fi făcut doar cu un acord prealabil, în scris și acord comun. Argumentează că: în două din vacanțele în Canada cu mama timpul a fost prelungit datorită îmbolnăvirii sau anul trecut pentru a serba ziua soacrei (bunicii). Anul acesta fiind la mare cu tata la fel s-a îmbolnăvit, ceea ce a dus la prelungire vacanței.

De asemenea solicitarea de timp echitabil este necesar și pentru ca în această perioadă ***** să aibă suficient timp să se vadă cu bunica Viorica, mătușa Diana și alte rude cu care tata organizează întîlniri regulate.

În consecință, conchide că, programul de întrevederi stabilit de comisie reduce drastic contactul săptămânal cu un părinte, tata și nu asigură interesul copilului, dar limitează dreptul tatălui de a menține și legătura deja existentă cu două zile, lunea și miercurea, care au fost limitate luni la 2 ore în loc de 14 ore iar miercurea 15 ore în loc de 20 ore anterior ceea ce consider că este o încălcare a drepturilor tatălui, dar și discriminare între părinți.

Anume prin această reducere a timpului se urmărește premeditat în decizie diminuarea legăturii cu tata și logic contribuie la ” formarea sindromului părintelui pierdut și păstrării și echilibrului sufletesc al copilului.

Prin urmare, reclamantul Paladiciuc Daniel prin cererea de chemare în judecată concretizată a solicitat:

1. Anularea actului administrativ individual defavorabil - Decizia Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău nr.46/3 din 07.08.2024;

2. Anularea actului administrativ individual defavorabil - Decizia Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău nr.46/2 din 07.08.2024;

3. Anularea actului administrativ individual defavorabil - Decizia Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău nr.43/1 din 31.07.2024;

4. A stabili următorul program de întrevederi cu copilul ***** a.n. ***** după cum urmează:

• În timpul perioadei școlare a săptămânilor impare:

o La tata: luni, miercuri, vineri, sâmbătă, duminică - inclusiv nopțile

• În timpul perioadei școlare săptămânilor pare:

o La tata: luni, miercuri - inclusiv nopțile

o Transferul copilului se face de la instituția de învățământ obligatorie după orele școlare, astfel să se evite conflictele între părinți în prezența copilului.

o Părinții să asigure acces nestingherit a copilului la obiectele necesare: lucruri personale ale copilului (obiecte de uz școlar, haine, încălțăminte, produse, medicamente etc.)

• În perioada vacanțelor de vară: 92 zile

<u>În anii impari:</u>

o 31 mai ora 19:00 (transfer la domiciliul mamei)- 15 iunie ora 19:00 (transfer la domiciliul tatălui) Nr. 15 zile

o 30 iunie ora 19:00 (transfer la domiciliul mamei) - 15 iulie ora 19:00 (transfer la domiciliul tatălui) Nr.15 zile

o 31 iulie ora 19:00 (transfer la domiciliul mamei)- 16 august ora 19:00 (transfer la domiciliul tatălui) Nr.16 zile

<u>În anii pari:</u>

o 15 iunie ora 19:00 (transfer la domiciliul mamei) - 30 iunie ora 19:00 (transfer Ia domiciliul tatălui) Nr.15

o 16 iulie ora 19:00 (transfer la domiciliul mamei) - 31 iulie ora 19:00 (transfer la domiciliul tatălui) Nr. 15

o 16 august ora 19:00 (transfer la domiciliul mamei)- 1 septembrie ora 19:00 (transfer la domiciliul tatălui) Nr.16

• în perioada vacanțelor de: toamnă, iarnă, primăvară și Paște:

o în anii impari - prima jumătate a vacanței (la tata) o în anii pari - a doua jumătate a vacanței (la tata)

o în vacanțele cu număr de zile impar transferul se face în ziua de mijloc la ora 12 00 la domiciliul părintelui, la care a stat copilul în prima parte a vacanței.

o în vacanțele cu număr de zile par transferul se face la ora 8 00 din prima zi din a doua parte a vacanței la domiciliul părintelui la care s-a aflat copilul conform programului școlar sau în prima parte a vacanței.

• În cazul imposibilității nerespectării programului din anumite motive întemeiate, părțile sunt obligate să se anunțe reciproc despre schimbările parvenite în raport cu situația copilului

minor în momentul luării deciziei sau presupusei schimbări. Natura motivelor întemeiate se consideră: sănătatea, transportul, incidentele și altele, motive care să poată fi probate.

• În cazul în care copilul la predare are semne de îmbolnăvire, a luat un medicament sau starea se agravează în următoarea zi, părintele care l-a predat este obligat să facă consultație medicală diagnostică. Zilele de vacanța care urmează la părintele care a primit copilul se vor recuperate din contul zilelor de vacanță a părintelui care l-a predat, din momentul certificării medicale că copilul e sănătos.

• Orice informație despre starea de sănătate a copilului care a fost supus unei consultații medicale se comunică celuilalt părinte imediat cum a fost emisă o epicriză, o consultație medicală, un rezultat la analiză astfel ca să nu se omită scăpări, erori.

• Schimbările în program între părinți (sărbători, zile de naștere, exigențe de serviciu, program educațional al copilului, regim de boală pot fi făcute de către părinți la cererea în scris (mail, notarial) a părintelui solicitant, doar după și cu obținerea acordului părintelui solicitat.

5. Obligarea Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău să emită actul administrativ individual favorabil cu privire la întocmirea programului de întrevederi al cet. Paladiciuc Daniel cu copilul său minor *****, a.n. ***** după cum urmează:

• În timpul perioadei școlare a săptămânilor impare:

o La tata: luni, miercuri, vineri, sâmbătă, duminică - inclusiv noaptea

• În timpul perioadei școlare a săptămânilor pare:

o La tata: luni, miercuri - inclusiv noaptea

o Transferul copilului se face de la instituția de învățământ obligatorie după orele școlare, astfel să se evite conflictele între părinți în prezența copilului.

o Părinții să asigure acces nestingherit a copilului Ia obiectele necesare: lucruri personale ale copilului (obiecte de uz școlar, haine, încălțăminte, produse, medicamente etc.)

• În perioada vacanțelor de vară: 92 zile

<u>În anii impari:</u>

o 31 mai ora 19:00 (transfer la domiciliul mamei) - 15 iunie ora 19:00 (transfer la domiciliul tatălui) Nr. 15 zile

o 30 iunie ora 19:00 (transfer la domiciliul mamei) - 15 iulie ora 19:00 (transfer la domiciliul tatălui) Nr.15 zile

o 31 iulie ora 19:00 (transfer la domiciliul mamei) - 16 august ora 19:00 (transfer la domiciliul tatălui) Nr. 16 zile

<u>În anii pari:</u>

o 15 iunie ora 19:00 (transfer la domiciliul mamei) - 30 iunie ora 19:00 (transfer la domiciliul tatălui) Nr.15 zile

o 16 iulie ora 19:00 (transfer la domiciliul mamei) - 31 iulie ora 19:00 (transfer la domiciliul tatălui) Nr. 15 zile

o 16 august ora 19:00 (transfer la domiciliul mamei) - 1 septembrie ora 19:00 (transfer la domiciliul tatălui) Nr. 16 zile

• În perioada vacanțelor de: toamnă, iarnă, primăvară și Paște:

o în anii impari - prima jumătate a vacanței (la tata)

o în anii pari - a doua jumătate a vacanței (la tata)

o în vacanțele cu număr de zile impar transferul se face în ziua de mijloc la ora 12 00 la domiciliul părintelui, la care a stat copilul în prima parte a vacanței.

o în vacanțele cu număr de zile par transferul se face la ora 8 00 din prima zi din a doua parte a vacanței la domiciliul părintelui la care s-a aflat copilul conform programului școlar sau în prima parte a vacanței.

• În cazul imposibilității nerespectării programului din anumite motive întemeiate, părțile sunt obligate să se anunțe reciproc despre schimbările parvenite în raport cu situația copilului minor în momentul luării deciziei sau presupusei schimbări. Natura motivelor întemeiate se consideră: sănătatea, transportul, incidentele și altele, motive care să se poată fi probate.

• În cazul în care copilul la predare are semne de îmbolnăvire, a luat un medicament sau starea se agravează în următoarea zi, părintele care l-a predat este obligat să facă consultație medicală diagnostică. Zilele de vacanța care urmează la părintele care a primit copilul se vor recuperate din contul zilelor de vacanță a părintelui care l-a predat, din momentul certificării medicale că copilul e sănătos.

• Orice informație despre starea de sănătate a copilului care a fost supus unei consultații medicale se comunică celuilalt părinte imediat cum a fost emisă o epicriză, o consultație medicală, un rezultat la analiză astfel ca să nu se omită scăpări, erori.

• Schimbările în program între părinți (sărbători, zile de naștere, exigențe de serviciu, program educațional al copilului, regim de boală pot fi făcute de către părinți la cererea în scris (mail, notarial) a părintelui solicitant, doar după și cu obținerea acordului părintelui solicitat.

6. Încasarea din contul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău în beneficiul lui Paladiciuc Daniel a cheltuielilor de judecată suportate.

La data de 06 ianuarie 2025 din partea Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana a parvenit referința pe marginea acțiunii depuse de reclamantul Paladiciuc Daniel, prin care solicită respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată. (f.d.34,35-38 vol.I)

În motivarea referinței, a indicat că, la data de 27.06.2024, pe numele DPDC Ciocana a parvenit cererea, înregistrată cu nr. P-187/24, de la cet. Paladiciuc Daniel. Dumnealui a solicitat să-i fie stabilit un program de întrevederi cu copilul *****, care domiciliază cu mama sa, cet. Paladiciuc Oxana.

În cererea dată, cet. Paladiciuc Daniel a menționat că, din anul 2023, părinții au ajuns la un acord cu privire la participarea tatălui la creșterea și educarea copilului comun, ***** și anume: în zilele de luni, miercuri și sîmbătă copilul doarme la tata, iar în zilele de joi, vineri și duminică copilul doarme la mama. Chiar dacă au existat discuții, privind cele 4 zile în plus petrecute lunar cu mama și 4 zile mai puțin petrecute cu tata, pînă în prezent, părinții nu au ajuns la un acord, iar începînd cu perioada caldă, deplasările la țară sau în excursii, nu au permis menținerea programului, ceea ce a adus la neînțelegeri și certuri, legate de aceste 4 zile. Cet. Paladiciuc Daniel susține, că conform programului stabilit între ei, în luna iunie copilul este la tabără, în

luna iulie este cu mama, iar în luna august cu tata. La început această înțelegere a fost respectată, iar anul acesta, mama a dorit să schimbe lunile, cerînd, ca copilul să petreacă luna august în Canada. Acest fapt a generat conflict, deoarece consideră, că programul tatălui nu poate fi schimbat din exigențele și responsabilitățile, ce țin de muncă, care se desfășoară în domeniul sănătății mintale. Anul trecut, prima săptămână a lunii august a fost luat de mama, iar anul acesta, ea deja dorește să-l ia abuziv toată luna. Un alt motiv expus în cerere este faptul, că medicul dermatolog a recomandat copilului să petreacă minim 2 săptămâni la mare, pentru tratarea Dermatitei atopice, cu care a fost diagnosticat încă în perioada de grădiniță, iar pentru aceasta, 90 de zile de vacanță trebuie să fie împărțite egal la ambii părinți, ca tata să aibă posibilitatea să plece cu copilul la mare. De asemenea, cet. Paladiciuc Daniel a solicitat, ca vacanțele de toamnă, de iarnă și de Paște să fie împărțite proporțional, pentru că, ultimii ani, iarna copilul este dus de tata la Salină pe o săptămână, ceea ce a fost recomandat de medicul ORL. Luând în considerare, că copilul participă activ, sub îndrumarea tatălui, la organizarea programului săptămânal școlar, este bine ca el singur să decidă cu cine să petreacă zilele cu data de 31 ale lunilor.

Luând în considerare, că cet. Paladiciuc Daniel a solicitat luarea copilului și pe perioada de noapte, la data de 15.07.2024, a fost efectuată o vizită la domiciliul tatălui, pentru a fi evaluate condițiile de trai. În urma vizitei, s-a constatat, că cet. Paladiciuc Daniel locuiește într-un apartament cu două odăi, antreu, bloc sanitar și bucătărie, cu suprafața totală de 54 m.p., pe care îl închiriază în baza unui contract de locațiune, termenul de locațiune fiind pînă în luna august 2024 și care urmează să fie prelungit încă pentru un an. Imobilul este conectat la toate rețelele de distribuție. O odaie este dotată cu toate cele necesare copilului: pat, dulap, masă pentru pregătirea temelor. Locuința este menținută într-o stare corespunzătoare de curățenie și igienă. La momentul vizitei, copilul se afla la domiciliul tatălui, era bine dispus și îngrijit. Din spusele tatălui, la moment, băiatul este cu bronșită și primește tratamentul corespunzător.

Cet. Paladiciuc Oxana a fost contactată telefonic, pentru a fi informată despre cererea depusă de cet. Paladiciuc Daniel și solicitarea acestuia de a fi întocmit un program de întrevederi cu copilul *****. Dumneaei a declarat, că ea nu înțelege care este sensul acestui program solicitat, deoarece tata nu are absolut nici o restricție la întrevederile cu copilul, se văd în fiecare săptămână, ia copilul și pe perioada de noapte în zilele de luni, miercuri și sîmbătă, stă la tata și în zilele de weekend, de pe data de 7 august copilul petrece vacanța cu tata, merge și la părinții lui.

La data de 12.07.2024, în incinta Direcției, psihologul din cadrul DPDC Ciocana a efectuat o discuție cu copilul ***** cu scopul solicitării opiniei acestuia, în privința întocmirii unui program de comunicare cu tatăl său, cet. Paladiciuc Daniel.

În urma discuției, s-a constatat, că Ernest este un copil sociabil, activ, deschis spre comunicare, afectuos și echilibrat emoțional. Băiatul a declarat în scris următoarele: *„mă numesc *****, am 10 ani, locuiesc împreună cu mama, tata locuiește separat. Tata cu mama au stabilit un program pentru a petrece timpul cu mine. Cu tata mă întîlnesc de 3 ori pe săptămână, mergem cu el la țară, la bunica Viorica, cu care îmi place mult să petrec timpul. La ea este*

foarte bine, mănînc multe legume și fructe, merg cu tata la Nistru. Doresc să petrec timpul mai mult cu mama, pentru că tata este mai strict cu mine, îmi pune în față mai multe sarcini, pe care eu nu întotdeauna reușesc să le îndeplinesc. Sunt momente, cînd tata cu mama se ceartă, ceea ce pe mine foarte mult mă stresează. Tata zice una, mama zice alta și eu nu știu pe cine să cred și cu cine să țin, pentru că îi iubesc pe amîndoi".

Ambii părinți au fost invitați la ședința Comisiei din data de 23.07.2024, atît telefonic, cît și prin intermediul telegramelor. Astfel, la ședința din cadrul Comisiei din data de 23.07.2024, a fost examinată cerere cet. Paladiciuc Daniel, unde a fost propus următorul program de întrevederi: săptămânal-luni, de la ora 17.00 pînă la ora 19.00 și miercuri, de la ora 17.00 pînă la ora 8.00; săptămânile pare- vinerea de la ora 17.00 pînă duminică la ora 17.00; în vacanța de vară- prima jumătate a lunilor iunie, iulie și august. însă luînd în considerare complexitatea cazului, comisia a considerat necesar amînarea examinării cazului în următoarea ședință a comisiei pentru protecția copilului din data de 31.07.2024, ora 13.30.

Ulterior, la data de 31.07.2024, Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului Sectorul Ciocana 3 examinat Cererea înregistrată cu nr. P-187/24 din data de 27.06.2024, depusă de către cet. Paladiciuc Daniel privind întocmirea unui program de întrevederi cu copilul *****, care locuiește cu mama sa, cet. Paladiciuc Oxana.

Prin urmare, audiind raportul persoanei responsabile de caz, doamna Liubov Stavilă, analizînd materialele anexate la dosar, discutînd cu ambii părinți ai copilului, cet, Paladiciuc Daniel și cel. Paladiciuc Oxana, precum și cu reprezentantul tatălui, avocatul Vlas Ghenadie, ținînd cont de opinia copilului *****, acționând exclusiv în interesul superior ai copilului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 140 din 14.06.2013, privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți și a art. 54, art. 60, art. 61, art. 62, art. 63 și art. 64 din Codul Familiei al Republicii Moldova, Comisia pentru protecția copilului din cadrul DPDC Ciocana, a emis Decizia nr. 43/1 cu privire la aprobarea următorului program de întrevederi al copilului, *****, cu tata, cet. Paladiciuc Daniel: • În zilele de luni ale flecarei săptămâni: de la ora 17.00, pînă la ora 19.00; • În zilele de miercuri ale fiecărei săptămâni: de miercuri, de la ora 17.00, pînă joi la ora 08.00; • În săptămânile impare ale anului: vineri, de la ora 17.00, pînă duminică, la ora 17.00; • Pe perioada vacanțelor de vară: - 01 iunie- 15 iunie; - 01 iulie- 15 iulie; - 01 august- 15 august.

Subsidiar, la data de 05.08.2024, pe numele DPDC Ciocana a mai parvenit o cerere prealabilă, înregistrată cu nr. P-187/2/24, de la cet. Paladiciuc Daniel, prin care își exprimă dezacordul în privința Deciziei nr. 43/1 din 31.07.2024 a Comisiei pentru protecția copilului cu privire la întocmirea programului de întrevederi cu copilul, *****, argumentând în felul următor: prin Decizia contestată, s-a redus timpul copilului petrecut cu tata, de la 61 ore/săptămână pînă la 17 ore în săptămânile pare și pînă la 65 ore în săptrămînile impare. Adică, fiind stabilită o medie de 41 ore pe săptămână, în loc de 74 ore pe săptămână, astfel încit drepturile ambilor părinți și drepturile copilului la comunicare să fie respectate în egală măsură. Suplimentar, în cerere, cet. Paladiciuc Daniel, a menționat că: programul întocmit de Comisia pentru protecția copilului a redus timpul petrecut cu fiul său Ernest cu care avea o relație tată-fiu bună. La fel, în cererea

depusă, cet. Paladiciuc Daniel, a specificat că: programul stabilit de către Comisia pentru protecția copilului favorizează doar un părinte (mama) și nu acordă timp echilibrat săptămânal între părinți, dar nici compensator în vacanțe. Reieșind din cele expuse în cerere, cet. Paladiciuc Daniel, a solicitat: Anularea Deciziei nr. 43/1 din 31.07.2024 cu privire la întocmirea programului de întrevederi cu copilul, emisă de către Comisia pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana și emiterea unei Decizii prin care să se mențină preluarea de la orele de școală sau după grupă luni și miercuri. La fel, cet. Paladiciuc Daniel, a mai solicitat să se repartizeze și vacanțele de iarnă cu tata și primăvară cu mama. De asemenea, vacanțele de iarnă, de Paște și de toamnă, cet. Paladiciuc Daniel, solicită să fie împărțite proporțional, deoarece în ultimii 5 ani copilul este dus la Salină pentru o săptămână, după recomandarea medicului ORL.

Ca urmare, la data de 07.08.2024, Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana, a examinat cererea prealabilă nr. P-187/2/24 din 05.08.2024, privind revizuirea Deciziei Comisiei pentru protecția copilului din cadrul DPDC Ciocana nr. 43/1 din data de 31.07.2024, cu privire la întocmirea programului de întrevederi al cet. Paladiciuc Daniel cu copilul *****.

Audiind raportul persoanei responsabile de caz, doamna Adriana Gurdiș, analizînd materialele acumulate la dosar, ținând cont de faptul, că, la ședința Comisiei pentru protecția copilului din data de 31.07.2024, ambii părinți, cet. Paladiciuc Daniel și cet. Paladiciuc Oxana, au fost prezenți și s-au expus asupra programul de întrevederi, luând în considerare opinia copilului *****, cu care, în temeiul art. 54 din Codul Familiei al Republicii Moldova, la data de 02.07.2024, a fost realizată o discuție în incinta DPDC Ciocana; avînd temei recomandările Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, expuse în cadrul ședinței din data de 31.07.2024 și incluse în Decizia nr. 43/1 din data de 31.07.2024, luînd în considerare art. 63 pct. (4) ”în cazul în care lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, până la stabilirea acestuia de către instanța de judecată, domiciliul copilului este considerat domiciliul părintelui cu care acesta locuiește permanent”, autoritatea tutelară pînă la determinarea de către instanța de judecată a domiciliului copilului minor cu unul din părinți, în baza art. 64 din Codul Familiei al RM, stabilește un program de întrevederi, dar nu divizează timpul petrecut al copilului cu părinții în părți egale, or nu stabilește domicilierea copilului cu unul din părinți sau cu ambii părinți prin împărțirea zilelor și orelor săptămânii în părți egale, iar programul de întrevederi al tatălui, cet. Paladiciuc Daniel cu copilul *****, aprobat prin Decizia Comisiei pentru protecția copilului din cadrul DPDC Ciocana nr. 43/1 din data de 31.07.2024, asigură interesele copilului și nu limitează dreptul tatălui de a menține legătura cu copilul, avînd în vedere, că Autoritatea Tutelară nu poate obliga într-o manieră absolută un părinte să nu împiedice contactele copilului cu celălalt părinte, dar, prin stabilirea programului de întrevederi încearcă să construiască o punte între părinții separați, care ar asigura dreptul copilului la comunicarea cu ambii părinți, în vederea preîntâmpinării formării sindromului părintelui pierdut și păstrării echilibrului sufletesc al copilului, luînd în considerație că în Decizia 43/1 din 31.07.2024 în punctul 2, a fost inclusă divizarea vacanței de vară, iar tatăl a solicitat divizarea și a vacanței de toamnă, iarnă și primăvară. Prin urmare audiind raportul persoanei responsabile de

caz, doamna Liubov Stăvilă, analizînd materialele anexate la dosar, discutînd cu ambii părinți ai copilului, cet. Paladiciuc Daniel și cet. Paladiciuc Oxana, precum și cu reprezentantul tatălui, avocatul Vlas Ghenadie, ținînd cont de opinia copilului *****, acționînd exclusiv în interesul superior al copilului, ținând cont de prioritatea dreptului copilului de a comunica cu ambii părinți, cu bunicii și alte rude, în conformitate cu prevederile art. 52, art. 58, art. 60, art. 62, art. 64 și art. 65 din Codul Familiei al Republicii Moldova, în baza prevederilor Legii nr. 338 din 15.12.1994, privind drepturile copilului, art. 3 și din Convenția ONU cu privire la protecția drepturilor copilului, respectînd prevederile art. 146, alin. (1), art. 162 și art. 167 din Codului Administrativ al Republicii Moldova, Comisia pentru protecția copilului din cadrul DPDC Ciocana, a decis ca cererea prealabilă nr. P-l 87/2/24 din 05.08.2024 să se admită parțial, a se abroga Decizia nr. 43/1 din data de 31.07.2024 și a se completa punctul 2 din Decizia nr. 43/1 din data de 31.07.2024, cu emiterea Deciziei 46/3 din 07.08.2024 cu privire la întocmirea programului de întrevederi cu copilului *****, cu tata, cet. Paladiciuc Daniel: • În zilele de luni ale fiecărei săptămâni: de la ora 17.00, pînă la ora 19.00; • În zilele de miercuri ale fiecărei săptămâni: de miercuri, ora 17.00, pînă joi la ora 08.00; • În săptămânile impare ale anului: vineri, de la ora 17.00, pînă duminică, la ora 17.00; • Pe perioada vacanțelor de vară: - 01 iunie - 15 iunie; - 01 iulie -15 iulie; - 01 august -15 august; • Pe perioada vacanțelor de toamnă, iarnă și primăvară, vacanțele vor fi divizate în părți egale de către părinți: - în anii impari - prima jumătate a vacanței; - în anii pari - a doua jumătate a vacanței.

Ulterior, la data de 12.09.2024 prin intermediul DGPDC a parvenit cererea prealabilă, înregistrată cu nr. 1771 din data de 12.09.2024 privind anularea Deciziilor Comisiei pentru protecția copilului din cadrul DPDC Ciocana nr. 46/2 și nr. 46/3 din data de 07.08.2024 și emiterea unei Decizii noi, cu privire la întocmirea programului de întrevederi cu copilul *****.

Luând în considerare, că petiționarul Paladiciuc Daniel a fost notificat la data de 12.08.2024 prin intermediul poștei electronice despre emiterea Deciziei nr. 46/2 și nr. 46/3 din 07.08.2024, Direcția a constatat faptul că cererea prealabilă înregistrată cu nr. 1771 din 12.09.2024 este tardivă, fiind depusă în afara termenului prevăzut de legislație.

Citează prevederile art. 165 alin. (1) a Codului Administrativ.

Astfel, susține că, nu există nici o critică asupra faptului că petiționarul a depus cererea prealabilă tardiv, luând în calcul faptul că notificarea petiționarului despre emiterea deciziilor a fost realizată la data de 12.08.2024, iar cererea prealabilă a fost depusă la data de 12.09.2024, la o scadență de 32 de zile.

Cu referire, la pretenția reclamantului că acesta nu a fost antrenat, nu i s-a oferit dreptul de a participa la dezbateri, pe marginea contestării deciziilor vizate, prin care acesta susține că i s-a încălcat grav dreptul la apărare și opinie, Direcția comunică faptul că, la întocmirea programului de întrevederi al copilului *****, cu tata, cet. Paladiciuc Daniel, în cadrul ședințelor Comisiei pentru protecția copilului din cadrul Direcției, au fost prezenți ambii părinți ai copilului, cît și reprezentantul tatălui, avocatul Vlas Ghenadie. Atragem atenția că la aprobarea programului de întrevederi al copilului *****, cu tata, cet. Paladiciuc Daniel, s-a discutat cu ambii părinți luând în considerare solicitările acestora, dar și ținând cont de opinia copilului *****. Suplimentar, la

elaborarea răspunsului pe marginea contestării deciziilor nr. 46/2 și nr. 46/3 din 07.08.2024, Direcția s-a condus strict de legislația administrativă, constatând tardivitatea cererii prealabile, astfel oferindu-i petiționarului răspunsul nr. P-l 87/6/24 din 19.09.2024, aplicând dreptul discreționar al autorității publice la aplicarea art. 94, alin. (1) a Codului Administrativ al Republicii Moldova.

Având în vedere cele comunicate, consideră că cererea de chemare în judecată înaintată de cet. Paladiciuc Daniel către Direcție și Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului municipal Chișinău privind anularea actelor administrative, și anume a Deciziei nr. 46/2 și nr. 46/3 din 07.08.2024, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată, lipsită de careva probe concludente și pertinente, care ar demonstra că actele supra contestate ar avea un caracter ilegal și ar fi emise în detrimentul intereselor superioare a copilului *****.

Toate Deciziile cu nr. 46/2 și nr. 46/3 din 07.08.2024, au fost emise având temei interesul superior a copilului, ținând cont de opinia acestuia, de solicitările părinților, de prioritatea dreptului copilului de a comunica cu ambii părinți, cu bunicii și alte rude, luând în considerare prevederile art. 51, alin. (2), art. 52, alin. (1), art. 58, alin. (1), art. 60, alin. (1), art. 64, alin. (1) și (2) din Codul Familiei al RM; art. 16, art. 17 și art. 18, alin. (1) a Legii nr. 338 din 15.12.1994, privind drepturile copilului; art. 5 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, publicata de Republica Moldova la 01.02.1998; art. 3 alin (1) și art. 9 din Convenția ONU cu privire la protecția drepturilor copilului.

Susține că, potrivit art. 53 alin. (2) a Codului Familiei a Republicii Moldova, „Apărarea drepturilor și intereselor legitime ale copilului se asigură de părinți sau persoanele care îi înlocuiesc, iar în cazurile prevăzute de lege-de autoritatea tutelară locală/teritorială sau de alte organe abilitate ”, art. 54 „Copilul are dreptul să-și exprime opinia la soluționarea în familie a problemelor care îi ating interesele și să fie audiat în cursul dezbaterilor judiciare sau administrative. De opinia copilului se ține cont în mod obligatoriu, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate, dacă aceasta nu contravine intereselor copilului”.

Conchide că, potrivit Convenției cu privire la dreptul copilului din 20.11.1989, art. 3, alin. (1) „În toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate”, art. 12, alin. (1) „Statele părți vor garanta copilului capabil de discernământ dreptul de a exprima liber opinia sa asupra oricărei probleme care îl privește, opiniile copilului fiind luate în considerare avându-se în vedere vârsta sa și gradul său de maturitate”, alin. (2) „în acest scop, se va da copilului, în special, posibilitatea de a fi ascultat în orice procedură judiciară sau administrativă care-1 privește, fie direct, fie printr-un reprezentant sau o instituție corespunzătoare, în conformitate cu regulile de procedură din legislația națională”.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 10 aprilie 2025, s-a dispus atragerea în proces în calitate de terț pe Paladiciuc Oxana. (f.d.142-143 vol.I)

La data de 07 mai 2025, din partea terţului Paladiciuc Oxana a parvenit referința pe marginea acțiunii prin care solicită respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată. (f.d.160-161 vol.I)

În motivarea poziției sale, a indicat că, decizia contestată reflectă concluziile obținute în urma evaluărilor psihologice, a consultărilor cu specialiștii de la protecția copilului, precum și a altor instituții cu care copilul interacționează constant (școală, medic de familie etc.), vizite la domiciliu din parte protecției copilului, discuții cu copilul la sediul protecției. Totodată, graficul a fost stabilit urmare a unor ședințe repetate, la solicitarea unilaterală a lui Daniel Paladiciuc, deși nu a avut niciodată impedimente de petrecere a timpului cu copilul din partea terțului, fapt confirmat verbal de Daniel Paladiciuc în numărate rânduri, inclusiv în cadrul comisiilor extinse de la sediul protecției copilului.

Concomitent, menționează că în mai multe rânduri, copilul s-a plâns că nu vrea să meargă la tata mai multe zile și că acesta îl interoghează, pune presiune și încearcă să-l influențeze, inclusiv prin minciuni despre mamă, ori manifestă o atitudine demonstrativ respingătoare față mamă în prezența copilului, în vederea schimbării dorinței și atașamentului său față de mamă.

A menționat, în același timp, că, copilul a fost audiat nu doar de autoritatea tutelară, dar și în procesul de judecată privind divorțul și stabilirea domiciliului - locuri în care și-a confirmat dorința de a petrece mai mult timp cu mama și de sta cu mama, preferând ca întâlnirea cu tatăl să aibă loc într-un cadru limitat și controlat, pentru a reduce disconfortul emoțional generat de interacțiunile tensionate.

Totodată, menționează că, reclamantul desfășoară de mai mult timp o campanie constantă de hărțuire și defăimare împotriva terțului, inclusiv în fața instanței, a autorității tutelare, a instituțiilor de învățământ frecventate de copil și a altor instituții cu care copilul interacționează constant (after-school, bazin, stomatolog, medic de familie etc.). Prin aducerea unor acuze și afirmații false, acesta, provoacă și denigrează calitatea de mamă grijulie și responsabilă, dar și afectează grav imaginea publică și profesională a mamei.

În ședința de judecată:

Reclamantul Paladiciuc Daniel și reprezentantul său, avocatul Panțîru Victor, au susținut acțiunea și au solicitat admiterea acesteia.

Terțul Paladiciuc Oxana a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Reprezentantul autorității publice pârâte Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana, nu s-a prezentat, solicitând examinarea cauzei în absența sa. (f.d.30 vol.II)

Reprezentantul autorității publice pârâte Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului, nu s-a prezentat, fiind citat legal despre data, ora și locul petrecerii ședinței de judecată.

Aprecierea instanței de judecată:

Examinând acțiunea reclamantului Paladiciuc Daniel, audiind explicațiile participanților la proces, studiind argumentele pârâtului, probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată constată că acțiunea este admisibilă şi pasibilă de a fi respinsă, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

Conform art. 2 alin. (1) din Codul administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative și ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligaţiile participanţilor în procedura administrativă și cea de contencios administrativ.

Conform art. 3 din Codul administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ţinându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 18 din Codul administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor și a libertăţilor persoanelor, precum și obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală și în bune condiţii.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autorităţile publice și instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

Referitor la admisibilitatea acțiunii.

În sensul art. 20 și art.189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană poate înainta o acțiune în contencios administrativ, dacă revendică încălcarea prin activitatea administrativă a unei autorități publice a unui drept legitim sau a unei libertăți stabilită prin 6 lege. Cu privire la acțiunea în contencios administrativ decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform Codului administrativ.

Conform art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Potrivit art.10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ prevede că, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligaţii, sancțiuni, sarcini sau

afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Prin urmare, Deciziile Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău nr.46/3 din 07.08.2024, nr.46/2 din 07.08.2024, nr.43/1 din 31.07.2024 – sunt acte administrative individual defavorabile emise în privința reclamantului Paladiciuc Daniel.

Instanța de judecată reține că, admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată inter alia de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

Conform art. 17 din Codul administrativ, prevede că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 39 din Codul administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Instanța menționează că la art. 17 se dă noțiunea dreptului vătămat, în sens material, iar noțiunea ”revendică încălcarea” din dispozițiile normelor art. 189 și art. 207 alin. (1) lit. e) Cod administrativ, relevă un aspect procesual și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare în prima facie - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc. – probabilitatea (posibilitatea) lezării unui drept al său prin actul administrativ individual contestat.

Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar (art. 11 alin. (2) enunțul 1) al actului administrativ individual defavorabil sau este terț.

Reclamantul Paladiciuc Daniel este destinatarul actului administrativ individual contestat.

Noțiunea „revendică încălcarea” nu echivalează cu noțiunea „vătămarea dreptului”.

”Revendicarea încălcării” justifică dreptul reclamantului în sens procesual de a înainta acțiunea în contencios administrativ, iar „vătămarea dreptului” se dovedește prin probațiune, fiind o problemă de fond.

Astfel, constatarea vătămării dreptului de fiecare dată trebuie să fie un element de fond, altfel, acțiunea trebuie examinată în fond de către instanța competentă pentru a nu îngrădi accesul la justiție (art. 6 CEDO, 20 Constituția RM, art. 39 CA).

În conformitate cu art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătoriile soluționează în fond toate acţiunile în contencios administrativ. În temeiul art. 191 alin.(1) din Codul administrativ, controlul de legalitate a actelor Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului este de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, or, aceste acte nu se regăsesc în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art. 191 din Codul administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Acțiunea înaintată de către reclamant reprezintă o acțiune în obligare, în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ. Or, obiectului acțiunii în obligare constă în obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual.

În sensul enunțat, art. 209 alin. (1) din Codul administrativ prevede că, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Urmează a fi reținut că, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana a emis decizia nr. 43/1 din 31.07.2024, care a fost contestată cu cerere prealabilă la data de 05 august 2024, fiind emise deciziile nr. 46/2 și nr. 46/3 din 07.08.2024, expediate reclamantului la 12 august 2024, recepționate la data de 14 august 2024.

Deciziile Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana nr. 46/2 și nr. 46/3 din 07.08.2024 au fost contestate cu cerere prealabilă la data de 12 septembrie 2024, fiind emis răspunsul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana nr. P-187/6/24 din 19 septembrie 2024.

Ulterior, la data de 26 septembrie 2024, reclamantul a mai depus o cerere prealabilă împotriva deciziilor nr. 46/2 și nr. 46/3 din 07 august 2024, la care a fost emis răspunsul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana nr. P-187/8/24 din 03 octombrie 2024.

Astfel, acțiunile în contencios administrativ privind anularea Deciziilor Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana nr.46/3 din 07.08.2024, nr.46/2 din 07.08.2024, nr.43/1 din 31.07.2024 și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil au fost înaintate la data 04 noiembrie 2024, fapt ce denotă respectarea termenului de înaintare a acțiunii de către reclamantul Paladiciuc Daniel.

Instanța de judecată a constatat că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ în privința acțiunii de contencios administrativ înaintate de Paladiciuc Daniel nu se regăsesc, prin urmare, acțiunea este admisibilă.

Referitor la temeinicia acțiunii.

În speţă, din materialele dosarului instanţa reţine că, la data de 27 iunie 2024, Paladiciuc Daniel s-a adresat Direcției pentru Protecția Drepturilor Copiluluii sect. Ciocana (în continuare DPDC sect. Ciocana) cu cererea prin care a solicitat să-i fie stabilit un program de întrevederi cu copilul *****, care domiciliază cu mama sa, Paladiciuc Oxana. (f.d. administrativ 1-2)

La data de 31 iulie 2024, DPDC sect. Ciocana a emis Decizia nr. 43/1 cu privire la întocmirea programului de întrevederi cu copilul ***** prin care s-a decis: *” 1. Se atenționează ambii părinți, cet. Paladiciuc Daniel şi cet. Paladiciuc Oxana, asupra*

inadmisibilității încălcării dreptului legal al copilului de a comunica nestingherit cu ambii părinți și membrii familiei extinse;

2. Se aprobă următorul program de întrevederi al copilului Paladiciuc Emest, cu tata, cet. Paladiciuc Daniel:

• în zilele de luni ale fiecărei săpămîni: de la ora 17.00, pînă la ora 19.00;

• în zilele de miercuri ale fiecărei săpămîni: de miercuri, ora 17.00, pînă joi la ora 08.00;

• În săptămânile impare ale anului: vineri, de la ora 17.00, pînă duminică, la ora 17.00;

• Pe perioada vacanțelor de vară: - 01 iunie - 15 iunie; - 01 iulie -15 iulie; - 01 august - 15 august" (f.d. administrativ 17)

Nefiind de acord cu Decizia DPDC sect. Ciocana nr. 43/1 din 31 iulie 2024, reclamantul Paladiciuc Daniel s-a adresat la data de 05 august 2024, Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana cu cererea prealabilă. (f.d. administrativ 18-19)

La data de 07 august 2024, DPDC sect. Ciocana a emis decizia nr. 46/2 Cu privire la soluționarea cererii prealabile nr. P-187/2/24 din 05.08.2024, privind contestarea Deciziei Comisiei pentru protecția copilului din cadrul DPDC Ciocana nr. 43/1 din data de 31.07.2024, cu privire la întocmirea programului de întrevederi al cet. Paladiciuc Daniel cu copilul ***** prin care s-a decis: *" 1. Cererea prealabilă nr. P-l87/2/24 din 05.08.2024, se admite parțial;*

2. Se abrogă Decizia nr. 43/1 din data de 31.07.2024;

3. Se completează punctul 2 din Decizia nr. 43/1 din data de 31.07.2024:

Pe perioada vacanțelor de toamnă, iarnă și primăvară, vacanțele vor fi divizate în părți egale de către părinți: - în anii impari - prima jumătate a vacanței; - în anii pari - a doua jumătate a vacanței.

În rest, cerințele incluse în cererea prealabilă nr. P-187/2/24 din 05.08.2024, se resping ca neîntemeiate." (f.d. administrativ 26)

De asemenea, la data de 07 august 2024, DPDC sect. Ciocana a emis decizia nr. 46/3 cu privire la întocmirea programului de întrevederi cu copilul *****, prin care s-a decis:

"1. Se atenționează ambii părinți, cet. Paladiciuc Daniel și cet. Paladiciuc Oxana, asupra inadmisibilității încălcării dreptului legal al copilului de a comunica nestingherit cu ambii părinți și membrii familiei extinse;

*2. Se aprobă următorul program de întrevederi al copilului *****, d. n. *****, cu tata, cet. Paladiciuc Daniel:*

• În zilele de luni ale fiecărei săptămîni: de la ora 17.00, pînă la ora 19.00;

• În zilele de miercuri ale fiecărei săptămîni: de miercuri, ora 17.00, pînă joi la ora 08.00;

• În săptămânile impare ale anului: vineri, de la ora 17.00, pînă duminică, la ora 17.00;

• Pe perioada vacanțelor de vară: - 01 iunie - 15 iunie; - 01 iulie - 15 iulie; - 01 august - 15 august

Pe perioada vacanțelor de toamnă, iarnă și primăvară, vacanțele vor fi divizate în părți egale de către părinți: - în anii impari - prima jumătate a vacanței; - în anii pari - a doua jumătate a vacanței." (f.d. administrativ 27)

Deciziile DPDC sect. Ciocana nr. 46/2 și nr. 46/3 din 07.08.2024 au fost contestate cu cerere prealabilă la data de 12 septembrie 2024, fiind emis răspunsul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana nr. P-187/6/24 din 19 septembrie 2024. (f.d. administrativ 32-35, 46)

Ulterior, la data de 26 septembrie 2024, reclamantul a mai depus o cerere prealabilă împotriva deciziilor nr. 46/2 și nr. 46/3 din 07 august 2024, la care a fost emis răspunsul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana nr. P-187/8/24 din 03 octombrie 2024. (f.d.21-22)

Prin urmare, la data de 04 noiembrie 2024, Paladiciuc Daniel s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ (concretizată ulterior) către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului Chișinău și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana privind anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d.7-13, 235-244 vol.I)

Potrivit **art. 4 lit. a) al Legii nr. 370 din 30.11.2023 privind drepturile copilului**, respectarea și garantarea drepturilor copilului se realizează conform următoarelor principii: a) respectarea și promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului.

Conform **art. 8 alin. (5) al Legii nr. 370 din 30.11.2023 privind drepturile copilului**, copilul are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele și cu alte persoane față de care a dezvoltat legături de atașament, în cazul în care acest lucru nu contravine interesului superior al copilului.

Articolul 52 alin. (1) din Codul familiei prevede că, copilul are dreptul să comunice cu ambii părinţi, cu bunеii, fraţii, surorile şi cu celelalte rude. Desfacerea căsătoriei părinţilor, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului. În cazul cînd părinţii au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare dintre ei.

Potrivit **art. 54 din Codul familiei,** copilul are dreptul să-şi exprime opinia la soluţionarea în familie a problemelor care îi ating interesele şi să fie audiat în cursul dezbaterilor judiciare sau administrative. De opinia copilului se ţine cont în mod obligatoriu, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate, dacă aceasta nu contravine intereselor copilului.

Conform **art. 58 alin. (1) din Codul familiei,** părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Potrivit **art. 60 din Codul familiei,** (1) Părinţii au dreptul şi sînt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. (2) Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane. (3) Părinţii sînt obligaţi să asigure frecventarea de către copil a şcolii pînă la sfîrşitul anului de învăţămînt în care acesta atinge vîrsta de 16 ani. Instituţia de învăţămînt şi forma de instruire sînt alese de către părinţi, cu luarea în considerare a opiniei copilului. (4) Litigiile dintre părinţi privind educaţia şi instruirea copiilor se soluţionează de către autoritatea tutelară locală, iar decizia acesteia poate fi atacată pe cale

judecătorească. Autoritatea tutelară recomandă părinţilor să se adreseze unui mediator pentru soluţionarea litigiului.

În corespundere cu prevederile **art. 62 alin. (1), (3), (4) din Codul familiei**, drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului. Toate problemele privind educaţia şi instruirea copilului se soluţionează de către părinţi de comun acord, ţinîndu-se cont de interesele şi de părerea copilului. Părinţii poartă răspundere, în modul stabilit, pentru exercitarea drepturilor părinteşti în detrimentul intereselor copilului.

Conform **art. 63 alin. (4) și (5) din Codul familiei,** în cazul în care lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, până la stabilirea acestuia de către instanța de judecată, domiciliul copilului este considerat domiciliul părintelui cu care acesta locuiește permanent. În cazul indicat la alin. (4), părintele care locuiește separat de copil are dreptul să petreacă timpul cu copilul la domiciliul său, dacă aceasta nu contravine interesului superior al copilului, luându-se în considerație vârsta copilului, proximitatea domiciliului părintelui care locuiește separat, frecventarea studiilor/participarea la activități extrașcolare, conform unui program stabilit de autoritatea tutelară teritorială.

Articolul 64 alin. (1)-(2^1) din Codul familiei prevede că, (1) Părintele care locuieşte împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil şi celălalt părinte care locuieşte separat, cu excepţia cazurilor cînd comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică şi psihică. (2) Părinţii au dreptul să încheie un acord privind exercitarea drepturilor părinteşti de către părintele care locuieşte separat de copil. Litigiile apărute se soluţionează de către autoritatea tutelară teritorială, care stabileşte un program de întrevederi, iar decizia acesteia poate fi atacată în instanţa judecătorească, care va emite hotărîrea respectivă. Părinţii pot, din iniţiativă proprie sau la recomandarea autorităţii tutelare teritoriale, să se adreseze unui mediator pentru soluționarea litigiului. (2^1) La stabilirea programului de întrevederi se ține cont de atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, de vârsta copilului și frecventarea studiilor/participarea la activități extrașcolare de către acesta, de calitățile morale ale părinților, de relațiile dintre copil și fiecare părinte, de proximitatea domiciliului părintelui care locuiește separat de copil, astfel încât drepturile părintești să fie exercitate într-un mod echitabil.

În continuarea analizei temeiniciei acțiunii, instanța reține că litigiul dedus judecății are ca obiect controlul de legalitate al Deciziilor Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana nr. 43/1 din 31 iulie 2024, nr. 46/2 din 07 august 2024 și nr. 46/3 din 07 august 2024, prin care a fost stabilit programul de întrevederi al reclamantului Paladiciuc Daniel cu copilul său minor *****.

Din materialele dosarului administrativ rezultă că, anterior emiterii deciziilor contestate, autoritatea tutelară a desfășurat o procedură administrativă în cadrul căreia a fost evaluată situația de fapt, au fost efectuate vizite la domiciliul reclamantului, au fost audiați ambii părinți, a fost audiat copilul minor și au avut loc ședințe ale Comisiei pentru protecția copilului la care au participat reclamantul, reprezentantul său și terțul. Rezultă că autoritatea a colectat informații

relevante privind condițiile de trai, relațiile dintre părinți și copil, programul școlar și extracurricular al minorului, precum și opinia exprimată de acesta.

Instanța observă că reclamantul nu contestă faptul că beneficiază de un program de întrevederi, ci apreciază că acesta este insuficient și că timpul petrecut cu copilul ar trebui împărțit în mod egal între părinți. Totuși, egalitatea drepturilor și obligațiilor părintești nu presupune, în mod automat, obligativitatea unei repartizări aritmetice egale a timpului petrecut cu copilul. Legislația națională nu instituie o prezumție în favoarea unui program de tip „50/50", iar autoritatea tutelară este chemată să stabilească un program care să răspundă interesului superior al copilului în circumstanțele concrete ale cauzei.

În speță, din conținutul Deciziei nr. 46/3 din 07 august 2024 rezultă că programul de întrevederi a fost stabilit ținând cont de faptul că minorul locuiește permanent cu mama, de necesitatea menținerii unui program școlar și extra curricular stabil, precum și de opinia copilului, care a exprimat dorința de a petrece mai mult timp cu mama și a relatat existența unor tensiuni între părinți. Autoritatea a prevăzut întrevederi săptămânale, inclusiv cu o noapte de cazare la tată, weekenduri alternative și împărțirea în mod egal a vacanțelor de toamnă, iarnă și primăvară, precum și a unor perioade din vacanța de vară.

Instanța reține că Decizia nr. 46/2 a admis parțial cererea prealabilă formulată de reclamant, completând programul inițial prin includerea împărțirii vacanțelor de toamnă, iarnă și primăvară. Prin urmare, autoritatea nu a ignorat solicitările reclamantului, ci le-a examinat și le-a admis în măsura în care le-a considerat compatibile cu interesul copilului.

Referitor la susținerea reclamantului privind lipsa motivării actelor administrative, instanța constată că deciziile contestate conțin indicarea circumstanțelor de fapt, a normelor juridice aplicabile și a raționamentelor care au condus la stabilirea programului de întrevederi. Autoritatea a făcut trimitere la prevederile Codului familiei, ale Legii nr. 338/1994 privind drepturile copilului și ale Convenției ONU cu privire la drepturile copilului, explicând că programul urmărește menținerea legăturii copilului cu ambii părinți, evitarea conflictelor și protejarea echilibrului emoțional al minorului. Aceste elemente permit destinatarului actului și instanței de judecată să înțeleagă motivele soluției adoptate și să exercite controlul de legalitate.

În ceea ce privește pretinsa încălcare a dreptului la apărare și a dreptului de a participa la procedura administrativă, instanța reține că din dosarul administrativ rezultă participarea reclamantului și a reprezentantului său la ședințele Comisiei pentru protecția copilului, precum și posibilitatea de a formula cereri și obiecții. Reclamantul a depus atât cererea inițială, cât și cereri prealabile, iar o parte dintre solicitările sale au fost admise. În aceste condiții, nu poate fi reținută existența unei încălcări procedurale de natură să atragă anularea actelor administrative contestate.

Instanța apreciază că argumentele reclamantului referitoare la oportunitatea unui alt program de întrevederi – inclusiv preluarea copilului după orele de școală, extinderea perioadelor de cazare sau repartizarea diferită a vacanțelor – vizează în esență oportunitatea soluției administrative. Or, în cadrul contenciosului administrativ, instanța verifică legalitatea actului administrativ, iar nu oportunitatea acestuia, cu excepția limitelor prevăzute de lege privind controlul exercitării puterii discreționare.

Din dosarul administrativ rezultă că minorul ***** a fost audiat, iar opinia sa a fost valorificată în procesul decizional, ceea ce confirmă respectarea garanțiilor procedurale și materiale instituite de legislația specială privind protecția copilului.

În conformitate cu principiile consacrate de Codul administrativ, exercitarea puterii discreționare este legală atunci când autoritatea acționează în limitele competenței conferite de lege, urmărește scopul prevăzut de norma juridică, ia în considerare toate circumstanțele relevante și respectă principiile proporționalității, egalității de tratament și interesul superior al copilului. În speță, instanța constată că autoritatea tutelară a acționat în limitele competenței prevăzute de art. 64 din Codul familiei, a examinat situația concretă a minorului și a ambilor părinți, a audiat copilul și a adoptat o soluție motivată.

Faptul că reclamantul consideră că timpul acordat este insuficient nu demonstrează, prin el însuși, existența unui exces de putere sau a unei aplicări arbitrare a competenței discreționare. De asemenea, instanța nu poate substitui autoritatea tutelară în aprecierea oportunității unui anumit program de întrevederi și nici nu poate stabili un nou program în locul celui adoptat de autoritate, în lipsa constatării nelegalității actului administrativ contestat.

În raport cu cele expuse, instanța concluzionează că reclamantul nu a demonstrat existența unor vicii de legalitate care să justifice anularea Deciziilor Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana nr. 43/1 din 31 iulie 2024, nr. 46/2 din 07 august 2024 și nr. 46/3 din 07 august 2024.

Prin urmare, instanța constată că Deciziile Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana nr. 43/1 din 31 iulie 2024, nr. 46/2 din 07 august 2024 și nr. 46/3 din 07 august 2024 au fost emise cu respectarea competențelor legale ale autorității publice, nu contravine normelor legale aplicabile și nu poate fi calificat drept un act administrativ ilegal.

În contextul celor relatate, instanța subliniază că, pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Respectiv, nici unul din temeiurile invocate de reclamant pentru anularea actului administrativ individual contestat, nu atinge nivelul minim pentru a putea fi reținut ca temei de anulabilitate sau de nulitate a actului administrativ individual defavorabil, or, actele contestate sunt emise conform legii, cu respectarea procedurii stabilite și de către organul competent.

În consecință, analizând normele legale în coraport cu circumstanțele faptice stabilite, precum și criticele aduse actelor contestate de către reclamant, instanța de judecată conchide că, acestea sunt legale și întemeiate. Instanța nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea

actelor administrative menționate, legalitatea acestuia nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată, or, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament - ceea ce denotă că temei de admitere a pretențiilor reclamantului nu există.

Pe cale de consecinţă, instanţa de judecată remarcă prevederile art. 6 § 1 din CEDO, care oglindeşte că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

Instanța nu se expune asupra fiecărui argument invocat de participanții la proces, ținând cont de Avizul nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că, motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat. Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că, judecătorul a examinat chestiunile esențiale prezentate și nu trebuie interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos, 19 aprilie 1994 , pct.61, seria A, nr.288).

Potrivit art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

În acest sens instanța de judecată, reieșind din circumstanțele de fapt constatate supra, coroborate cu normele de drept relevante situației din speță, ajunge la concluzia de a respinge acțiunea în contencios administrativ depusă de Paladiciuc Daniel către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului Chișinău și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana, terț Paladiciuc Oxana privind anularea deciziei Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana nr. 43/1 din 31.07.2024, deciziei Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana nr. 46/2 din 07.08.2024, deciziei Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana nr. 46/3 din 07.08.2024, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 224-229 din Codul administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Se respinge acțiunea în contencios administrativ depusă de Paladiciuc Daniel către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului Chișinău și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana, terț Paladiciuc Oxana privind anularea deciziei Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana nr. 43/1 din 31.07.2024, deciziei Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana nr. 46/2 din 07.08.2024, deciziei Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana nr. 46/3 din 07.08.2024, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Râșcani.

Președintele ședinței, Cristina Panfil
Judecător